Lietas arhīva Nr. K69-0113-23/19
ECLI:LV:KURT:2023:0201.11360031122.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2023.gada 1.februārī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Ilze Apse,
piedaloties prokurorei Revitai Freibergai,
aizstāvim Raitim Mediņam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ izdarīja transportlīdzekļa vadīšanu, ja izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedz 1,5 promiles.

2022.gada 27.novembrī ap plkst.13.30 /pers. B/ alkohola ietekmē ar izelpotā gaisa pārbaudē konstatēto minimālo alkohola koncentrāciju 3,1740 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs, vadīja automašīnu */TL marka/*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, /Nosaukums/ielu virzienā no autoceļa /Nosaukums A/ielu.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ (turpmāk-/pers. B/) sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un kvalifikāciju. Apsūdzētais pieteica lūgumu neveikt lietā pierādījumu pārbaudi.

[3] Tiesa, izskaidrojot procesa dalībniekiem pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tas ir, ka šādu spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma neveikt pierādījumu pārbaudi, jo tai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu un apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi.

[4] Tiesa atzīst par pilnībā pierādītu, ka apsūdzētais /pers. B/ vadīja transportlīdzekli ar izelpotā gaisa pārbaudē konstatētu alkohola koncentrāciju, kas pārsniedz 1,5 promiles, viņa darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst vaļsirdīgu savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. B/ atbildību pastiprina apstāklis, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām, nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, viņa attieksmi pret apsūdzību, atbildību mīkstinošo un atbildību apstiprinošo apstākli.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. B/ personu raksturojošos datus, noskaidrots, ka apsūdzētais iepriekš tiesāts, sodāmība nav dzēsta (*lietas 28.-30.lapa*) /pers. B/ apgādībā ir trīs nepilngadīgi bērni-12, 7 un 2 gadus veci, dzīvesbiedre nestrādā, ir vienīgais ģimenes apgādnieks. Šobrīd algotu darbu nestrādā, darba attiecības pārtraucis pirms trim dienām, iepriekš strādājis metālapstrādē, radusies iespēja doties uz Angliju, nolēmis doties peļņā, lai segtu komunālo pakalpojumu izmaksas. Tiesas sēdē apsūdzētais izdarīto nožēloja, norādīja, ka iepriekš neesot vadījis transportlīdzekli alkohola reibumā, lūdza piemērot sabiedrisko darbu.

[5] Pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā apsūdzētā /pers. B/ personību, viņa attieksmi pret nodarījumu, tiesas sēdē izteikto nožēlu par izdarīto, to ka /pers. B/ jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, kas norāda, ka iepriekš noteiktais sods nav motivējis ievērot likumu, tas tiesai ļauj secināt, ka apsūdzētais ir persona ar tendenci izdarīt likumpārkāpumus.

Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi. Tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamos labvēlīgos likuma nosacījumus (*skat. Augstākās tiesas 2018.gada 19.jūnija lēmums lietā Nr. SKK-J-348/2018*).

Nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā, ka /pers. B/ izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar tiesu, kas izpaudās vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču minētais apstāklis nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. B/ piemērojams brīvības atņemšanas sods. Lai gan /pers. B/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, tam ir augsta sabiedriskā bīstamība. Vadot transportlīdzekli smagā alkohola reibumā viņš ir apdraudējis citus sabiedrības locekļus, parādot ļoti nenopietnu attieksmi pret ceļu satiksmes noteikumu ievērošanu. Ar alternatīva soda piemērošanu nav iespējams sasniegt soda mērķi, proti, apsūdzētais ir tiesāts un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, kas liecina, ka iepriekš piemērotais sods nav sasniedzis mērķi-panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesas ieskatā sods apsūdzētajam nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā un šāds soda veids ir atbilstošs /pers. B/ nodarījumam.

Apsūdzētā un aizstāvības argumentus par to, kādēļ /pers. B/ nebūtu jāpiemēro ar brīvības atņemšanu saistīts soda veids, proti, lai dotu iespēju

turpināt apgādāt ģimeni, tiesa atzīst par nepārliecinošiem, jo šie argumenti apsūdzēto nav atturējuši no jauna nozieguma izdarīšanas.

Nosakot konkrētu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda termiņu, tiesa ņem vērā apsūdzētā attieksmi pret izdarīto un lietā konstatēto atbildību mīkstinošo, un atbildību pastiprinošo apstākli. Tiesa uzskata, ka nav nepieciešama ilgstoša /pers. B/ izolācija no sabiedrības, lai pēc iespējas drīzākā laikā viņam dotu iespēju atgriezties brīvībā un laboties, pierādīt sev un sabiedrībai, ka spēj dzīvot likumpaklausīgu dzīvi.

Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļas sankcija kā obligātu paredz arī transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz pieciem gadiem.

[6] Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta piekto daļu konfiskācijai pakļauj noziedzīgu nodarījumu izdarījušai personai piederošu transportlīdzekli, ar kuru tā izdarījusi šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Krimināllikuma 70.[14] panta 1.[1] daļa noteic, ka, ja izdarīts šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

No Valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" Informatīvās sistēmas izdrukas redzams, ka transportlīdzekļa/TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, īpašnieks nav apsūdzētais /pers. B/ (*lietas 15.lapa*).

No policijas /amats/ Valsts amatpersona 2022.gada 29.novembra ziņojuma redzams, ka transportlīdzeklim */TL marka/*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, ņemot vērā tai konstatētos bojājumus un nobraukumu, noteikta vidējā vērtība 1 000 EUR (*lietas 17.lapa*). Transportlīdzekļa vērtība tiesas sēdē netika apstrīdēta.

Tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa/TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, vērtība noteikta pamatoti, jo tikusi izvērtēta līdzvērtīgu transportlīdzekļu (pēc modeļa, vecuma, motora tilpuma, patērējamās degvielas veida) tirgus vērtība interneta sludinājumu portālā, līdz ar to pilnā apmērā piedzenama no apsūdzētā.

[7] Tiesas sēdē apsūdzētā /pers. B/ aizstāvību realizēja zvērināts advokāts Raitis Mediņš, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84., 367.pantu, pienākas atlīdzība par veikto darbu 80 EUR (astoņdesmit *euro*), kas izmaksājama no valsts līdzekļiem un piedzenama par labu valstij no apsūdzētā.

Finanšu līdzekļu par konfiscējamās mantas aizstāšanu un procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai /pers. B/ nosakāms 30 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot, ka samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

[8] Drošības līdzeklis /pers. B/ nav piemērots, tiesas ieskatā, to šobrīd piemērot nav nepieciešams.

[9] Manta, kurai uzlikts arests un lietisko pierādījumu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. B/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Uzdot par pienākumu /pers. B/ ierasties īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanai Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā laikā un vietā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[13] panta piekto daļu un 70.[14] panta 1.[1] daļu piedzīt no /pers. B/ valsts labā transportlīdzekļa */TL marka/*, valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, vērtību-1 000 EUR (viens tūkstotis *euro*).

Finanšu līdzekļi par konfiscējamās mantas aizstāšanu iemaksājami kontā Nr.LV21TREL1060001219000, Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, TRELLV22, iemaksas mērķis: par konfiscējamās mantas aizstāšanu kriminālprocesā Nr.11360031122.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij procesuālos izdevumus-aizstāvja darba samaksu 80 EUR (astoņdesmit *euro*), minētā summa iemaksājama Valsts kasē, konts Nr.LV68TREL1060001239300, maksājuma mērķī norādot-procesuālie izdevumi kriminālprocesā Nr.11360031122.

Finanšu līdzekļu par konfiscējamās mantas aizstāšanu un procesuālo izdevumu labprātīgai atlīdzināšanai /pers. B/ noteikt 30 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot, ka samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Kurzemes rajona tiesā.

Spriedumu daļā par sodu vai sakarā ar procesuāliem pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2023.gada 24.februārī.

Tiesnese I.Apse